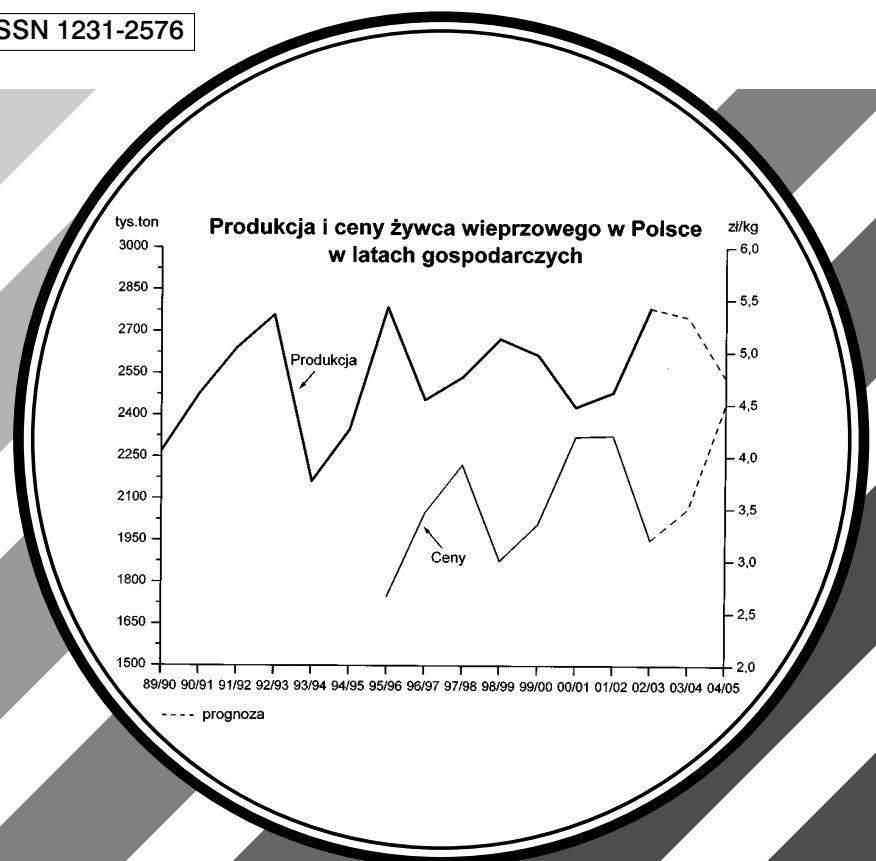

RYNEK MIĘSA

stan i perspektywy

ISSN 1231-2576

ANALIZY
RYNKOWE

MAJ 2004

Analizy są finansowane przez
AGENCJĘ RYNKU ROLNEGO
oraz
INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ

Spis treści

REASUMPCJA

- I. Uwarunkowania makroekonomiczne
- II. Regulacje rynku mięsa czerwonego – *J. Kossakowska, D. Rycombel, R. Urban, D. Zawadzka*
- III. Aktualny i przewidywany stan rynku wieprzowiny – *J. Małkowski, D. Rycombel*
- IV. Aktualny i przewidywany stan rynku wołowiny – *J. Małkowski, D. Rycombel*
- V. Aktualny i przewidywany stan rynku produktów owczarskich – *D. Zawadzka*
- VI. Działania ARR na rynku mięsa – *J. Kossakowska*
- VII. Przetwórstwo mięsa – *R. Urban*
- VIII. Ceny detaliczne i spożycie mięsa – *K. Świetlik*

**Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych
prosimy o podanie źródła.**

Analizę przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ
Świętokrzyska 20, 00-950 Warszawa
Kierownik Zakładu – prof. dr hab. Jan Małkowski, tel: (0·prefiks·22) 827-36-64

AUTORZY:

prof. dr hab. Jan Małkowski
Zakład Badań Rynkowych
Tel.: (0·prefiks·22) 827-36-64

mgr inż. Jolanta Kossakowska
Agencja Rynku Rolnego
Tel.: (0·prefiks·22) 661-78-75

mgr inż. Danuta Rycombel
Zakład Badań Rynkowych
Tel.: (0·prefiks·22) 826-50-31 wew. 616

dr Krystyna Świetlik
Zakład Badań Rynkowych
Tel.: (0·prefiks·22) 826-50-31 wew. 707

prof. dr hab. Roman Urban
Zakład Ekonomiki Przemysłu Spożywczego
Tel.: (0·prefiks·22) 826-25-85

mgr Danuta Zawadzka
Zakład Badań Rynkowych
Tel.: (0·prefiks·22) 826-50-31 wew. 448

mgr Lucyna Mieszkowska
Zakład Badań Rynkowych
Tel.: (0·prefiks·22) 826-50-31 wew. 595

Analizę zrecenzowała i zatwierdziła w dniu 17.05.2004 r. Rada Rolniczych Analiz Ekonomicznych w składzie:
Zdzisław Adamczyk, Tadeusz Chrościcki, Jan Małkowski, Bożena Nowicka, Roman Urban (wiceprzewodniczący),
Zdzisława Wiśniowska-Antonik, Maria Zwolińska (przewodnicząca).
Kolejna analiza wydana będzie w październiku 2004 r.

REASUMPCJA

W 2003 roku produkcja mięsa wieprzowego, drobiowego i wołowego osiągnęła rekordowy poziom w wysokości 3379 tys. ton w wadze bitej ciepłej i była o większa 9% aniżeli w 2002 roku, w tym wieprzowego o 9%, wołowego o 13% i drobiowego o 8%. Tak duży, drugi rok z rzędu, wzrost produkcji był korzystny dla konsumentów i eksporterów mięsa i bardzo niekorzystny dla producentów żywca.

Ponieważ wzrost podaży stale i znacząco wyprzedzał wzrost popytu, ceny mięsa, a zwłaszcza żywca spadały. Spadek cen mięsa sprzyjał wzrostowi konsumpcji, ale spadek cen żywca rodził przesłanki załamania produkcji. W przypadku specyficznej pod względem rozwoju produkcji wieprzowiny nie dało się go uniknąć, mimo dużej skali interwencji państwa na rynku, stosowanej w obu ostatnich latach, a także w pierwszych czterech miesiącach 2004 roku.

W marcu 2004 roku pogłowie trzody chlewnej było mniejsze niż w marcu 2003 roku o 7,6%, w tym macior prośnych o 11,5%. Ocenia się, że w końcu lipca br. pogłowie trzody wyniesie około 16,8 mln sztuk i będzie mniej liczne niż rok wcześniej o około 10%. Główną przyczyną załamania się chowu trzody było utrzymywanie się przez prawie półtora roku na niskim poziomie, bo zaledwie około 3 zł/kg, cen żywca wieprzowego. Natomiast o jego głębokości zdecydował znaczący wzrost cen pasz w ostatnim okresie jesienno-zimowym.

Od połowy lutego, a więc po zaniu przewagi popytu nad podażą, ceny trzody z tygodnia na tydzień szybko rosły i w kwietniu-maju ustabilizowały się przejściowo na poziomie około 4 zł/kg, czyli ponad 30% wyższym aniżeli w poprzednich kilkunastu miesiącach. Dalszy ich wzrost w najbliższych miesiącach oraz spadek

cen pasz po żniwach sprawią, że chów trzody stanie się znów opłacalny, ale skutki tego na rynku żywca dadzą o sobie znać dopiero pod koniec 2005 roku.

Reakcja cen detalicznych wieprzowiny na wzrost cen trzody jest z reguły bardzo szybka, w przeciwieństwie do reakcji na spadek jej cen. W marcu tego roku ceny detaliczne wzrosły o 1,5% w stosunku do lutego, a w kwietniu o kolejne 1,5%. W miarę upływu czasu ceny detaliczne wieprzowiny będą rosły, choć trzeba podkreślić, że od jesieni 2001 roku prawie systematycznie malały. W grudniu 2003 roku były one niższe aniżeli w grudniu 2001 roku o 14%. Rezultatem tego spadku był wzrost spożycia wieprzowiny w 2002 roku o 1 kg, a w 2003 roku również o 1 kg.

Przewidywany wzrost cen detalicznych wieprzowiny związany ze spadkiem jej podaży prowadzi do wniosku, że w 2004 roku spożycie wieprzowiny obniży się mniej więcej o 1 kg i o nieco więcej w 2005 roku. Ocenia się bowiem, że podaż wieprzowiny w 2004 roku będzie mniejsza aniżeli w 2003 roku o 8%. O tyle samo spadnie podaż wieprzowiny w I półroczu 2005 roku w stosunku do I półrocza bieżącego roku.

W 2003 roku eksport wieprzowiny osiągnął rekordowy poziom w wysokości 250 tys. ton w ekwiwalencie mięsa, wobec 87 tys. ton w 2002 roku. Tak duży eksport był możliwy dzięki sprzedaży półtuszy z zapasów pochodzących z interwencji po cenach o ponad połowę niższych od cen ich zakupu. Znaczącą rolę odegrało też subsydiowanie eksportu w ramach kontyngentu WTO. W 2004 roku prawdopodobny jest pokaźny spadek eksportu wieprzowiny, głównie w II półroczu, ponieważ wzrosną jej ceny, a nie będzie możliwości subsydiowania eksportu w formie dopłat lub sprzedaży półtuszy z zapasów.

Rok 2003 był nadal niekorzystny dla producentów bydła rzeźnego. W wyniku nieoczekiwanej wysokiej podaży bydła, przeciętne ceny skupu były jeszcze niższe niż w poprzednich latach. Powodem wysokiej podaży bydła była wzmożona redukcja pogłowia krów. W rezultacie tej redukcji, pogłowie bydła w grudniu 2003 roku było mniejsze o 2,7%, w tym krów o 3,5%.

Ocenia się, że w I półroczu 2004 roku produkcja żywca wołowego będzie zbliżona do produkcji w analogicznym okresie poprzedniego roku, natomiast w II półroczu może być o około 10% mniejsza niż rok wcześniej. Podobna skala spadku produkcji i podaży bydła rzeźnego może wystąpić w I półroczu 2005 roku.

W 2003 roku eksport żywca, mięsa, podrobów i przetworów wołowych w ekwiwalencie mięsa zmniejszył się do 92 tys. ton ze 108 tys. ton w 2002 roku. Import wzrósł z 4 do 5 tys. ton i nadal był nieistotny. Ocenia się, że w 2004 roku eksport bydła, mięsa i przetworów wołowych prawdopodobnie wzrośnie o około 5% i wyniesie ok. 97 tys. ton. Fakt, iż ceny bydła rzeźnego w Polsce są o około 50% niższe niż średnio w 15 krajach Unii Europejskiej, nie może nie wywołać zainteresowania przetwórców działających na wspólnym rynku, zwłaszcza w sytuacji okresowo zarysowującego się spadku podaży w UE-15.

W przemyśle mięsnym nastąpiło gwałtowne przyspieszenie procesów inwestycyjnych i uprzemysławiania ubojów zwierząt rzeźnych. Restrukturyzację tego sektora wymuszała konieczność jego dostosowania do standardów weterynaryjnych UE. Utrzymała się stabilna i bezpieczna sytuacja finansowa firm mięsnych. W 2004 roku następuje dalszy wzrost ubojów przemysłowych i poziomu inwestowania. Wzrost cen surowca może spowodować przejściowe obniżenie wyników finansowych.

SUMMARY

The production of swine, poultry meat and beef in 2003 reached a record level of 3379 thousand tons in terms of slaughter weight, which on average was 9% up from 2002. The production of swine, poultry meat and beef increased by 9, 8 and 13% respectively. Such bulk increase in output reported for the second year in row created a very difficult situation for livestock producers and processors but at the same time the exporters and consumers benefited from that.

Growing supplies significantly exceeded the increase in demand. Therefore meat prices, in particular livestock prices kept declining. The decline in prices fuelled the increase in consumption, but generated premises for a breakdown in production, which was inevitable in the case of swine production – a specific sector in this regard – despite sizeable scope intervention conducted by the government over the last two years and also during the first four months of 2004.

The size of swine stock in March 2004 was lower than a year ago by 7,6%. Respectively the number of sows in-pig was 11,5% down. The swine stock at the end of July 2004 is forecast 10% down from July 2003 at 16,8 million heads. Low livestock price level (at around 3,0 PLN/kg) for almost 18 months was the main reason for the breakdown in swine production. In addition a significant rise in feed prices during autumn-winter period sharpened this process.

Since the middle February 2004, when the market fundamental turned reverse so the market faced shortages, swine prices started to strengthen week by week and in April/May temporarily stabilised at the level

of 4,0 PLN/kg (over 30% up). Further increase in livestock prices and decline in feed prices after the harvest make swine production profitable again, but the results of this recovery would be seen on the market at the end of 2005.

In most cases, retail prices of pork response very fast to the rise in livestock prices, contrary to a reverse situation. In March and April 2004 the prices at the retail level increased by 1,5% from respective previous months and are expected to grow further. However it has to be underlined that retail pork prices had been declining since autumn 2001. In December 2003 they were down by 14% from December 2001. Reflecting that, per capita pork consumption by 1 kg in 2002 and 2003.

Bearing in mind anticipated increase in retail prices linked to shrinking supplies, pork consumption in 2004 is forecast to decline by roughly 1 kg per capita and a little bit more in 2005. Pork supplies in 2004 is expected 8% down from 2003. The same rate of decline is forecast for the first half of 2005 versus the first half of 2004.

Pork exports in 2003 reached a record level of 250 thousand tons versus 87 thousand tons in 2002 (in raw meat equivalent). Such bulk increase resulted from export of pork carcasses out of intervention stocks at the prices 50% lower from the level they were bought-in. Export refunds within the WTO commitments also had a considerable impact here. Reflecting growing prices and exhausted possibilities of export refunds and sales of intervention stocks, a significant decline in pork exports is forecast for 2004, mainly in the second half of the year.

The producers of beef in 2003 still faced unfavourable conditions on the market. Due to unexpected high supplies, average procurement prices of beef cattle were even lower than in previous years. The increase in the supply of cattle resulted from an intensive reduction in cattle herd, which in December 2003 was 2,7% down (3,5% in the case of milk cows).

The production of beef in the first half of 2004 is forecast close to the level observed in the relevant period of 2003, while in the second half of 2004 is expected to decline by 10% (as compared to the second half of 2003). Similar rate of decline in production and supplies is forecast for the first half of 2005.

In 2003 the exports of live cattle, beef and beef products in raw meat equivalent declined from 108 thousand tons (2002) to 92 thousand tons, while the imports increased from a slight 4 to 5 thousand tons. In 2004 are expected to increase by 5% to about 97 thousand tons. The prices of young cattle are in Poland a half lower than in the EU-15, which would not attract the processors operating in the common market, particularly in the view of temporarily declining supplies in the Community.

The investment and commercialisation of animal slaughters in meat industry accelerated. Restructuring of the sector is enforced by a necessity to adjust to the EU veterinary and sanitary standards. Financial standing of the sector reminded at a relatively stable level. In 2004 further increase in commercial slaughters and the level of investment are observed. Increasing prices of raw material can lead to a temporary deterioration of financial performance of the sector.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukaza się:

1. Rynek zbóż /26/ • czerwiec 2004,
2. Rynek cukru /25/ • czerwiec 2004,
3. Rynek rzepaku /25/ • czerwiec 2004,
4. Rynek owoców i warzyw /24/ • czerwiec 2004,
5. Rynek ziemi rolniczej /7/ • wrzesień 2004,
6. Rynek środków produkcji i usług dla rolnictwa /26/ • wrzesień 2004,
7. Rynek pasz /16/ • październik 2004,
8. Rynek mięsa /27/ • październik 2004,
9. Rynek drobiu i jaj /26/ • październik 2004,
10. Rynek mleka /27/ • październik 2004,
11. Rynek ziemniaka /26/ • listopad 2004,
12. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi /20/ • grudzień 2004,
13. Popyt na żywność /5/ • grudzień 2004,
14. Rynek ryb /2/ • grudzień 2004.

RYNEK RYB

*Od maja 2004 roku rozpoczęliśmy publikowanie analiz o koniunkturze i perspektywach rozwoju rynku ryb. **Rynek ryb, stan i perspektywy** zawiera analizę czynników podażowych (produkcja i import ryb) oraz popytowych (spożycie, eksport, przetwórstwo) wpływających na stan krajowego rynku ryb oraz na poziom cen. Ceny ryb oraz ich przetworów analizowane są na trzech poziomach (ceny pierwszej sprzedaży, ceny hurtowe, ceny detaliczne). Ocena krajowego rynku dokonana jest na tle oceny sytuacji na światowym rynku ryb, makroekonomicznych uwarunkowań rozwoju rybactwa oraz regulacji rynku ryb.*

Prenumerata Analizy (2 zeszyty) w 2004 roku wynosi 34 zł.
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do
Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej,
ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. 984, 00-950 Warszawa. Tel. (0-prefiks-22) 826 50 31 wew. 685, faks 827 19 60
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>
